BO 2027 - VLAAMSE RAND

Klemtonen van de minister
De Vlaamse Regering doet de grootste tussentijdse besparingsoefening ooit om de rekeningen op orde te zetten, maar ook om te kunnen investeren in wat we echt belangrijk en waardevol vinden. Zoals ook onze Vlaamse Rand, die we groen en Vlaams willen houden. Zo kunnen we ook in 2027 investeren in de Vlaamse Rand. De ambitie is om nog een versnelling hoger te schakelen met de start van de uitrol van het Totaalplan Nederlands. Er moeten doelgerichte acties komen met altijd dezelfde duidelijke boodschap: zonder kennis van het Nederlands geen gelijke kansen. Hoe meer Nederlands, hoe meer kansen. Die visie dragen we uit bij werkgevers, in de zorgsector en bij lokale handelaars en vrije beroepen. We moeten onze taal centraal stellen in de domeinen waar mensen er echt mee geconfronteerd worden. Het is eenvoudig om het Nederlands te negeren als het een vreemde taal is die enkel noodzakelijk is aan een loket waar je niet zoveel moet zijn. Het is veel moeilijker om Nederlands te blijven ontwijken als het bijvoorbeeld de taal is waarmee je binnen je bedrijf promotie kan maken. Het Vlaamse Randfonds blijft de centrale investeringsboom van mijn beleid. Met gerichte ondersteuning maken we het Vlaamse karakter van de Rand concreet en zichtbaar op het terrein. Dat doen we ook door nieuwe thema's aan te snijden, zoals economische ontwikkeling. Niet om onze originele thema's te verwaarlozen, maar net om ze te versterken en nog beter te verspreiden.

Doelstellingen
Strategische- en operationele doelstellingen
SHF - VLAAMSE RAND
SD 1: Met een brede waaier aan rechtstreekse initiatieven versterken we de Vlaamse Rand

Gezien de specifieke context is de Vlaamse Rand een aparte bevoegdheid: de Vlaamse Regering erkent op die manier de uitzonderlijke uitdagingen die in de regio spelen en wil dat die de nodige aandacht krijgen.

Als minister voor de Vlaamse Rand beschik ik over verschillende beleidsinstrumenten waarmee ik rechtstreeks kan bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de regio. Daaronder vallen gerichte steunmaatregelen die als hefboom dienen om de gemeenschapsvorming te bevorderen, het Vlaamse Randfonds dat de nodige slagkracht heeft om specifieke uitdagingen aan te pakken en ondersteuning van de wetenschappelijk kennis over deze regio.

Ook in 2027 zal ik me als minister voor de Vlaamse Rand ten volle inzetten om deze regio verder te ondersteunen, te versterken en uit te bouwen tot een regio waar het goed wonen en werken is, met aandacht voor het Vlaamse en groene karakter.

OD 1.1: We gebruiken gerichte steun als hefboom om gemeenschapsvorming te bevorderen, voorzieningen uit te bouwen en interbestuurlijke samenwerking te stimuleren

Ook in 2027 gebruik ik gerichte steun als hefboom om de Vlaamse Rand verder te versterken. Via de impulslijn Vlaamse Rand ondersteun ik projecten die bijdragen aan gemeenschapsvorming, het versterken van het Nederlandstalige karakter van de regio en het uitbouwen van een kwaliteitsvol voorzieningenaanbod.

Daarnaast stimuleer ik de samenwerking tussen lokale besturen, de Vlaamse overheid en andere partners, met name via het Vlaamse Randfonds. Door kennisuitwisseling, gezamenlijke projecten en strategisch overleg aan te moedigen, verhogen we de slagkracht van het beleid in de Vlaamse Rand en werken we aan duurzame oplossingen voor de specifieke uitdagingen van de regio.

Met deze gerichte ondersteuning versterken we het sociaal weefsel, creëren we bijkomende infrastructuur en bouwen we verder aan een Vlaamse Rand waar inwoners, verenigingen en overheden samen verantwoordelijkheid opnemen voor een sterke en verbonden regio.

Prioritaire partners

Om mijn beleid voor de Vlaamse Rand te ondersteunen en te realiseren, doe ik een beroep op volgende prioritaire partners:

- BRIO (het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum)
Voor de inhoudelijke speerpunten van BRIO in 2027 verwijs ik naar OD 1.4.

- FeliX Art & Eco Museum

Na de ingrijpende infrastructuurwerken van 2026 heropent het FeliX Art & Eco Museum in februari 2027 de deuren. De werken maken deel uit van een duurzaamheids- en energietraject dat aansluit bij de Art & Eco-visie van het museum, waarin erfgoedzorg, kunst en ecologische verantwoordelijkheid samenkomen.

Tegelijk neemt het museum deel aan het transitietraject voor de hervorming van de Vlaamse museale instellingen, met als doel dat FeliXart een Vlaamse instelling wordt die samen met Mu.ZEE en Roger Raveel Museum één cluster vormt. Deze clustering moet de collectie en het museale aspect van FeliXart naar een hoger niveau tillen. Belangrijk aandachtspunt daarbij is de band met de gemeente, de vrijwilligers en het lokale gemeenschapsleven.

Binnen het project van mijn collega-minister bevoegd voor Cultuur wordt bekeken hoe we de inkanteling concreet vormgeven opdat de lokale binding en eigen identiteit van het museum behouden blijft en er aandacht blijft voor de regionale uitstraling en binding.

- Ring

Ring blijft in 2027 een belangrijke communicatiepartner binnen het beleid voor de Vlaamse Rand. Met de jaarlijkse werkingssteun produceert de regionale zender het wekelijkse televisieprogramma 'Over de Rand', goed voor 42 afleveringen per jaar.

Dat programma brengt de Vlaamse Rand in beeld en focust op thema's die specifiek voor de regio relevant zijn. Daarbij komen zowel het gemeenschapsleven als beleidsinitiatieven aan bod. Voorbeelden zijn oefenkansen Nederlands, vergroening, gemeenschapsversterkende projecten en investeringen in wonen en zorg. Het programma wil tonen hoe de Vlaamse Rand zich ontwikkelt als een aantrekkelijke regio om te wonen, werken en leven. Ring benadrukt daarbij het belang van het Nederlands als verbindende taal en zo stimuleert de zender anderstalige inwoners om deel te nemen aan het gemeenschapsleven.

Daarnaast zet Ring sterk in op online aanwezigheid. 'Over de Rand' wordt gepromoot via de website, nieuwsbrief en sociale media van Ring. Alle afleveringen zijn online te herbekijken en worden aangeboden als een afzonderlijk merk. Op de website verschijnen bovendien nieuwsartikels en reportages met betrekking tot de Vlaamse Rand. Ring onderzoekt samen met de andere Vlaamse regionale zenders via NORTV de ontwikkeling van een gezamenlijke nieuwsapp om beter in te spelen op veranderende mediagewoonten en een breed publiek te blijven bereiken.

Ring versterkt ook de samenwerking met vzw 'de Rand'. Op basis van gebruikersonderzoek naar de gezamenlijke Ring & Rand-app werd een actieplan uitgewerkt om de toepassing verder te ontwikkelen en gebruiksvriendelijker te maken. De samenwerking rond de app zorgt bovendien voor meer afstemming tussen de redacties van Ring en RandKrant, wat kansen biedt voor verdere kruisbestuiving en een grotere impact.

OD 1.2: Met het Vlaamse Randfonds als hefboom pakken we de specifieke uitdagingen van de Vlaamse Rand aan

Het Vlaamse Randfonds blijft een essentieel instrument om de specifieke uitdagingen van de Vlaamse Rand doelgericht aan te pakken. Daarbij ligt de focus in 2027 op volgende prioriteiten:

– Omgeving

In 2027 zet ik mijn offensief beleid voor een groene en leefbare Rand verder. Ik neem actief nieuwe initiatieven die zorgen voor meer natuur, een sterkere open ruimte en een hogere leefkwaliteit voor de inwoners van de Vlaamse Rand.

Zo loopt nog tot 2028 een overheidsopdracht voor de Gordel-boomplantactie, zodat er dankzij de Gordel ook de komende jaren duizenden extra bomen bijkomen in de regio. Iedereen die zich inschrijft voor de Gordel, kan zo een boom laten planten in de regio.

Daarnaast zet ik samen met het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vlaamse Landmaatschappij mijn schouders onder het programma 'Meer Bos'. Tot het einde van de legislatuur draag ik financieel bij voor de verwerving van te bebossen gronden, zodat bestaande boskernen sterker worden, nieuwe natuurverbindingen tot stand komen en de Vlaamse Rand blijft vergroenen. Met de Vlaamse Landmaatschappij bekijk ik ook welke landinrichtingsprojecten in de Vlaamse Rand extra financiering uit het Randfonds kunnen gebruiken. Aansluitend blijf ik via het Randfonds zoeken naar opportuniteiten om eventuele unieke (boven)lokale projecten bijkomend te ondersteunen.

Ik steun aanvullend het initiatief dat werd opgezet om het openruimtenetwerk in de Vlaamse Rand te versterken en het aanbod dat bekend gemaakt werd als de Openplus Centrale.

– Economie en industrie

De Vlaamse Rand is een economisch belangrijke regio. Dankzij de strategische ligging, sterke ondernemingen en logistieke troeven biedt de regio kansen voor innovatie, werkgelegenheid en duurzame waardevermeerdering. Tegelijk staan verschillende bedrijventerreinen en voormalige industriële sites voor belangrijke transitie-uitdagingen.

Daarom zet ik in op een toekomstgerichte ontwikkeling van die gebieden, waarbij economische activiteit, leefkwaliteit en ruimtelijke kwaliteit elkaar versterken. Samen met mijn collega-ministers bevoegd voor Economie en Omgeving wil ik op die manier werken aan ruimte voor innovatieve bedrijven, kwalitatieve tewerkstelling, groene verbindingen en duurzame mobiliteit.

Bijzondere aandacht gaat uit naar de as Machelen-Vilvoorde, waar de onderlinge afstemming tussen de vele initiatieven een uitdaging vormt. Denk daarbij aan het reconversiegebied Machelen-Vilvoorde, het Strategisch Project voor de Salyx-site en het lopend uitgiftebeleid voor de Economische Poort Noordrand (EPN).

Wat die EPN betreft, financier ik mee de aanstelling van een gebiedsregisseur, die de komende jaren samen met de gemeenten Zaventem, Machelen en Vilvoorde een bovenlokaal uitgiftebeleid van bedrijventerreinen zal uitwerken. In het najaar van 2026 stel ik bovendien een procesbegeleider aan die vanaf 2027 de verschillende actoren zal samenbrengen en een geïntegreerde ontwikkelingsstrategie zal uitwerken. Die moet leiden tot een lokaal én bovenlokaal gedragen programma en actieplan, met focus op recreatie, wonen, economische, natuurlijke ontwikkeling en maatschappelijke meerwaarde in een reconversiegebied.

– Nederlands

De toenemende diversiteit en bevolkingsgroei maken het noodzakelijk om blijvend te investeren in het Nederlands als verbindende taal vanuit een assertieve houding: 'zonder Nederlands heb je geen gelijke kansen'. Daarom maak ik in 2027 een doorstart met mijn Totaalplan Nederlands voor de Vlaamse Rand en start ik drie projecten op die gericht zijn op de sectoren Zorg en Welzijn en Werk en Economie (zie OD 3.1).

Daarnaast schaar ik mij achter verschillende acties uit het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP). De actie 'Vrije tijd als laagdrempelige plek om taal te ontwikkelen' is een van de ankerpunten waar ik graag mee mijn schouders onder zet.

– Zorg en Welzijn

De sector Zorg en Welzijn kampt in de Vlaamse Rand met extra uitdagingen. Binnen heel wat zorgtakken doen er zich forse tekorten voor en door de diverse context moeten zorgverstrekkers meer inspanningen leveren om kwalitatieve zorg te kunnen bieden. Daarom is Zorg en Welzijn een prioritaire sector voor mijn Totaalplan Nederlands Vlaamse Rand en ondersteun ik tegelijk initiatieven die de zorgachterstand in de regio willen terugdringen, aanvullend op het reguliere beleid.

Zo bereidt Vlabinvest apb samen met stad Vilvoorde een nieuwe zorgcampus voor. De site zal verschillende organisaties samenbrengen, waaronder een kinderdagverblijf, jeugdzorg, een wijkgezondheidscentrum, begeleiding voor kinderen met een beperking, inclusief onderwijs, een lokaal dienstencentrum etc. Zij

kopen elk een eigen unit in het gebouw en richten die in volgens de eigen noden. Vanuit het Randfonds voorzien we hier een bijdrage.

OD 1.3: Via transparante communicatie en periodieke evenementen delen we informatie met onze belanghebbenden en moedigen we hen aan tot expertise-uitwisseling

Relatiebeheer

Dialoog en samenwerking blijven essentieel om de vinger aan de pols te houden in de Vlaamse Rand. Daarom is mijn administratie in 2026 gestart met een rondgang bij de negentien randgemeenten, die in 2027 wordt afgerond. Die gesprekken leveren waardevolle inzichten op, die ik meeneem in de verdere uitbouw van het beleid. Mijn administratie blijft de ontwikkelingen in de randgemeenten actief opvolgen en versterkt waar mogelijk de afstemming met andere gebiedsgerichte Vlaamse administraties. Zo zorgen we ervoor dat lokale noden tijdig worden gesignaleerd en dat beleidsinitiatieven beter op elkaar aansluiten.

Ook met de 'Stand van de Rand' richt ik mij tot de lokale besturen. Tijdens dit ontmoetingsmoment breng ik lokale mandatarissen, ambtenaren en andere geïnteresseerden samen om stil te staan bij actuele beleidsontwikkelingen en maatschappelijke uitdagingen in de Vlaamse Rand.

Daarnaast blijf ik inzetten op kennisdeling en inspiratie voor lokale besturen. Via inspiratiedagen en uitwisselingsmomenten ondersteunen we hen bij de concrete uitvoering van hun beleidsdoelstellingen en stimuleren we de verspreiding van goede praktijken.

Communicatie

Als mediapartners van het Vlaamse Randbeleid blijven Ring en RandKrant een belangrijke rol spelen. Zij zorgen ervoor dat inwoners, verenigingen, lokale besturen en andere stakeholders geïnformeerd blijven over ontwikkelingen in de Vlaamse Rand.

De weg naar een crossmediale aanpak is nu definitief ingeslagen. Daarbij volg ik in 2027 op hoe de twee partners de geïntegreerde samenwerking zullen concretiseren opdat ze elkaar versterken en de zichtbaarheid van de Vlaamse Rand zo breed mogelijk wordt uitgedragen.

OD 1.4: We moedigen wetenschappelijk onderbouwd beleid aan op alle bestuursniveaus door zelf wetenschappelijke kennis over de Rand op te bouwen en die op een laagdrempelige manier te ontsluiten

De huidige, complexe samenleving vraagt om wetenschappelijk onderbouwd beleid. Ik moedig de lokale besturen van de Rand dan ook aan om maximaal gebruik te maken van de data en instrumenten die de Vlaamse overheid hen ter beschikking stelt. Dankzij de Gemeente-Stadsmonitor van het Agentschap Binnenlands Bestuur

krijgen ze toegang tot een permanent aanbod van lokale, beleidsrelevante statistieken.

Daarnaast breidt mijn administratie in 2027 de website over het beleidsveld Vlaamse Rand verder uit met toegankelijke cijfers en duiding over de maatschappelijke realiteit in de regio (demografie, onderwijs, armoede, …). Samen met BRIO blijft mijn administratie bovendien instaan voor de permanente actualisering van de databank van het Documentatiecentrum Vlaamse Rand.

Via de samenwerking met onderzoeksgroep BRIO schakel ik ook een academische partner in om de kennis over de Vlaamse Rand te vergroten. Dat gebeurt met tweejaarlijkse focusthema's met specifieke beleidsrelevantie die in overleg met administratie en kabinet bepaald worden. In 2027 werkt de onderzoeksgroep verder op het tweejaarlijkse thema 'Nederlandstalige zorg- en hulpverlening in Brussel en de Vlaamse Rand', dat inspiratie levert voor de 4 onderzoeksfiches die BRIO jaarlijks over de Vlaamse Rand publiceert. In het verlengde van het Totaalplan Nederlands zal ook hier meer focus worden gelegd op de zorgsector en de kennis van het Nederlands.

SD 2: We ondersteunen het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand met vzw 'de Rand' als eerste partner

Als extern verzelfstandigd agentschap van de Vlaamse overheid neemt vzw 'de Rand' een centrale rol op om het Randbeleid ten uitvoer te brengen en het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand mee te ondersteunen.

In 2027 geeft vzw 'de Rand' verder uitvoering aan de samenwerkingsovereenkomst die voor de periode 2026-2030 werd afgesloten tussen de vzw, de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. Nieuwe klemtonen zijn daarbij de trekkersrol die vzw 'de Rand' zal opnemen op het vlak van taalpromotie in de zorg, en concretisering van de geïntegreerde samenwerking met Ring.

OD 2.1: Met haar eerstelijnswerking in de zes faciliteitengemeenten bevordert vzw 'de Rand' de gemeenschapsvorming in de Vlaamse Rand

De gemeenschapscentra van vzw 'de Rand' blijven in 2027 de motor van de lokale gemeenschapsvorming in de zes faciliteitengemeenten. Via een breed en toegankelijk Nederlandstalig cultuur- en vrijetijdsaanbod creëren zij ontmoetingsplaatsen waar inwoners elkaar leren kennen, zich engageren en actief deelnemen aan het gemeenschapsleven. Daarbij blijft het lokale Nederlandstalige verenigingsleven een essentiële partner. De gemeenschapscentra ondersteunen bestaande verenigingen en vrijwilligers, stimuleren nieuwe vormen van engagement en zoeken actief naar nieuwe initiatiefnemers.

Bijzondere aandacht gaat naar publieksgroepen die minder gemakkelijk aansluiting vinden bij het bestaande aanbod. Kinderen, tieners en jongeren krijgen een prominente plaats binnen de werking, onder meer via vernieuwende activiteiten en samenwerkingen met jeugdwerkpartners. Ook anderstalige inwoners worden actief toegeleid naar het reguliere vrijetijdsaanbod via toegankelijke communicatie,

taaliconen en een taalondersteunende begeleidershouding, zonder daarbij aan kwaliteit van het aanbod in te boeten.

In 2027 wordt geëxperimenteerd met de uitbouw van lokale infopunten Nederlands binnen een aantal gemeenschapscentra. Deze locaties willen fungeren als laagdrempelige aanspreekpunten voor anderstalige inwoners die op zoek zijn naar leer-, oefen- en gebruikskansen Nederlands. Samen met lokale partners worden nieuwe vormen van benadering en aanklampend werken ontwikkeld om ook moeilijk bereikbare doelgroepen toe te leiden naar het Nederlandstalige aanbod.

Daarnaast blijft vzw 'de Rand' een belangrijke regierol opnemen inzake lokaal jeugd- en sportbeleid in verschillende faciliteitengemeenten. De organisatie ondersteunt Nederlandstalige verenigingen, stimuleert nieuwe initiatieven en zoekt actief naar manieren om kinderen en jongeren, ook buiten het klassieke verenigingsleven, te bereiken.

In Drogenbos wordt verder gewerkt aan de voorbereiding van de nieuwe Muse. Vzw 'de Rand' zet daarbij in op het betrekken van inwoners en verenigingen, zodat de nieuwe infrastructuur kan uitgroeien tot een open en herkenbare ontmoetingsplek voor het Nederlandstalige gemeenschapsleven en een versterkte Vlaamse aanwezigheid in de gemeente.

OD 2.2: Met haar tweedelijnswerking in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand ondersteunt vzw 'de Rand' lokale besturen, verenigingen en (socio)culturele organisaties op het vlak van taalpromotie

Taalpromotie blijft ook in 2027 een centrale opdracht van vzw 'de Rand'. Daarbij ligt de nadruk niet uitsluitend op het toeleiden naar taallessen Nederlands, maar vooral op het creëren van kansen om Nederlands daadwerkelijk te oefenen en te gebruiken in het dagelijkse leven. Vzw 'de Rand' ondersteunt lokale besturen, verenigingen, sportclubs, jeugdorganisaties, cultuurhuizen en andere maatschappelijke actoren bij het versterken van hun taalbeleid.

Afhankelijk van de behoeften van organisaties varieert deze ondersteuning van sensibilisering en vorming tot intensieve begeleidingstrajecten rond taalafspraken, communicatie, talige begeleidershouding en organisatorische processen. Bestaande methodieken rond taalstimulering en taaltoegankelijkheid worden verder verspreid en duurzaam verankerd binnen de regio.

Daarnaast investeert vzw 'de Rand' in kennisdeling en expertiseopbouw via workshops, webinars, lerende netwerken en collegiale uitwisseling. Zo worden succesvolle praktijkvoorbeelden breder verspreid en kunnen organisaties van elkaar leren.

Samen met bovenlokale en Vlaamse partners wordt in 2027 onder meer verder gewerkt aan de ondersteuning van lokale besturen bij de doorvertaling van hun taalpromotiebeleid naar verenigingen en sportclubs. Ook de ondersteuning van lokale oefen- en gebruikskansen Nederlands voor kinderen en jongeren blijft een belangrijke prioriteit, onder meer in het kader van de beleidslijn 'Ieder Kind Taalheld' van de minister van Onderwijs en de mogelijkheden die het BOA-decreet biedt.

In 2027 neemt vzw 'de Rand' daarnaast een prominente rol op in de uitrol van het Totaalplan Nederlands voor de Vlaamse Rand. Zo onderzoekt vzw 'de Rand' hoe zij vanaf 2027 kan bijdragen aan taalpromotie binnen de zorgsector. Samen met de Eerstelijnszones in de Vlaamse Rand wordt nagegaan hoe leer-, oefen- en gebruikskansen Nederlands ook binnen zorgcontexten kunnen worden versterkt.

OD 2.3: Vanuit haar opdracht rond taalpromotie ondersteunt vzw 'de Rand' de onderwijsverstrekkers in de regio op het vlak van taalbeleid, ouderbetrokkenheid en buitenschoolse oefenkansen Nederlands

De talige diversiteit in de scholen van de Vlaamse Rand blijft groot. Daarom biedt vzw 'de Rand' nog zeker tot het einde van dit schooljaar ondersteuning aan secundaire scholen bij het ontwikkelen en verankeren van een duurzaam taalbeleid. Daarbij gaat bijzondere aandacht naar taalontwikkeling op school, ouderbetrokkenheid, heldere communicatie en de verbinding tussen onderwijs en buitenschoolse oefen- en gebruikskansen Nederlands. De meerwaarde van vzw 'de Rand' ligt daarbij in haar kennis van de specifieke taal- en maatschappelijke context van de regio en haar vermogen om verbindingen te leggen tussen onderwijs, vrije tijd en lokale gemeenschappen.

Met 'Boest je school' bouwt vzw 'de Rand' verder aan een flexibel ondersteuningsmodel dat scholen op verschillende manieren ondersteunt. Scholen kunnen een beroep doen op inspiratie, kennisdeling, collegiale uitwisseling en intensievere begeleidingstrajecten. Bewezen praktijken worden actief gedeeld en gekoppeld aan relevante onderwijsinitiatieven, waaronder de beleidsmaatregelen binnen 'Ieder Kind Taalheld' van mijn collega-minister van Onderwijs. Daarnaast blijft vzw 'de Rand' samenwerken met onderwijsactoren zoals pedagogische begeleidingsdiensten, scholengemeenschappen en het beleidsdomein Onderwijs.

In 2027 ronden we de evaluatie van 'Boest je school' af en onderzoeken we hoe de opgebouwde ondersteuning ook na afloop van de huidige projectfase beschikbaar kan blijven voor scholen in de Vlaamse Rand.

OD 2.4: Vzw 'de Rand' werkt samen met de Vlaamse Gemeenschap om het Vlaamse Randbeleid te realiseren

Vzw 'de Rand' blijft in 2027 een centrale partner van de Vlaamse Gemeenschap voor de uitvoering van het Vlaamse Randbeleid. Vanuit haar sterke lokale verankering en regionale expertise draagt de organisatie bij aan het versterken van het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand en aan het creëren van kansen voor participatie en gemeenschapsvorming. De organisatie werkt hiervoor nauw samen met Vlaamse agentschappen, lokale partners en verschillende sectororganisaties. Door expertise te delen, afstemming te organiseren en gezamenlijke initiatieven op te zetten, wordt het Vlaamse Randbeleid op een efficiënte en complementaire manier gerealiseerd.

Binnen diverse intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en het Toekomstforum Halle-Vilvoorde brengt vzw 'de Rand' expertise rond taalpromotie, participatie en

gemeenschapsvorming binnen. Daarnaast stimuleert zij andere organisaties om hun werking beter af te stemmen op de specifieke context van de Vlaamse Rand.

Ook de versterking van een herkenbare Vlaamse Randidentiteit blijft een belangrijk onderdeel van het Vlaamse Randbeleid. Via de samenwerking met Ring en de verdere uitbouw van de Ring & Rand-app draagt vzw 'de Rand' bij aan de zichtbaarheid van de regio en het versterken van het Nederlandstalige karakter ervan. De vzw organiseert ook jaarlijks de Gordel, het volksfeest bij uitstek dat het Vlaamse en groene karakter van de Rand in de verf zet.

Zo verbindt vzw 'de Rand' haar lokale aanwezigheid met een regionale opdracht en ondersteunt zij de realisatie van de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse Gemeenschap in de Vlaamse Rand. Gemeenschapsvorming en taalpromotie versterken elkaar daarbij wederzijds en dragen bij aan duurzame participatie van inwoners aan het gemeenschapsleven.

SD 3: Door transversaal samen te werken met andere beleidsdomeinen en partners zorgen we voor een gedragen en effectief Randbeleid

Inhoudelijk beperkt het Vlaamse Randbeleid zich niet tot één onderwerp: het volgt verschillende uitdagingen op die zich in de 19 randgemeenten voordoen. Denk bijvoorbeeld aan taal en integratie, maar ook aan omgeving en open ruimte, wonen, onderwijs en economie. De Vlaamse Rand is dus bij uitstek een transversaal beleidsveld dat inherent voeling moet houden met wat er vanuit andere bevoegdheden beweegt. Afstemming en samenwerking met andere lokale, bovenlokale en Vlaamse actoren zijn dan ook cruciaal om tot impact te komen en die impact waar nodig nog te versterken.

Daarbij focus ik deze bestuursperiode uitdrukkelijk op twee thema's: Nederlands (OD 3.1) en een kwaliteitsvolle leefomgeving (OD 3.2). Via het coördinatieplatform Vlaamse Rand (OD 3.3) volg ik daarnaast verschillende andere thema's op om zicht te krijgen op mogelijke raakvlakken en opportuniteiten.

OD 3.1: Met een 'Totaalplan Nederlands' sporen we zoveel mogelijk maatschappelijke actoren in de Vlaamse Rand aan het Nederlands te promoten

Met mijn Totaalplan Nederlands voor de Vlaamse Rand richt ik mij heel bewust op de sectoren Werk en Economie en Zorg en Welzijn. Vanuit Integratie en Inburgering, Onderwijs en Vrije Tijd lopen al heel wat waardevolle initiatieven, maar in het bedrijfsleven en de zorg valt nog grote winst te boeken. In die contexten komen anderstaligen vaak in contact met het Nederlands en kunnen ze vanuit een bepaalde autoriteit en vertrouwensband gesensibiliseerd worden. Ik wil bedrijven, handelaars en zorginstellingen dan ook overtuigen van het cruciale belang van het Nederlands, en hen motiveren om het Nederlands zoveel mogelijk te gebruiken in hun contacten met anderstaligen.

Intussen ligt er voor drie concrete initiatieven een plan van aanpak klaar, als basis voor verdere ontwikkeling en implementatie in 2027:

1. *Taalpromotie in de zorgsector:*

Vzw 'de Rand' heeft de opdracht gekregen om samen met lokale en regionale zorgactoren te onderzoeken wat er nodig is om het Nederlands in hun context te bewaken en versterken. Doel is om een aantal bouwstenen van taalpromotie te hertalen naar de zorg- en welzijnssector, met aandacht voor Nederlands leren, oefenen en gebruiken. Door te focussen op zowel de zorgorganisator, de zorgbegeleider als de zorggebruiker, versterken we het Nederlands als contacttaal en verkleinen we taaldrempels die kwalitatieve zorg belemmeren, en bieden we ondersteuning aan de actoren op het terrein om gepast en assertief om te gaan met de diverse taligheid van de omgeving waarin ze werken.

2. Taalpromotie bij werkgevers:
Samen met de provincie Vlaams-Brabant bereid ik de aanwerving voor van een voltijdse 'Randregisseur', die enerzijds doordrongen is van de Vlaamse en provinciale beleidsvisie op het Nederlands en anderzijds goed vertrouwd is met de bedrijfscontext in de Rand. De regisseur krijgt de opdracht een netwerk van bedrijven op te bouwen die bereid zijn het Nederlands als gebruikstaal in hun onderneming te versterken en daarrond willen samenwerken. De regisseur stemt de wensen en noden van werkgevers af op de beleidsvisie, formuleert van daaruit concrete acties en ondersteunt bedrijven bij de uitvoering daarvan. Dit initiatief biedt de mogelijkheid om verder te gaan met de aandacht voor het Nederlands dan het wettelijke kader en doet een appel op de maatschappelijke rol die de bedrijven dienen te spelen in hun rechtstreekse omgeving.

3. Taalpromotie bij lokale handelaars en vrije beroepen:
In nauwe samenwerking met een aantal voortrekkers onder de lokale besturen wil ik initiatieven uitwerken die (1) de kennis en gebruik van het Nederlands versterken bij anderstalige handelaars en (2) het gebruik van het Nederlands versterken bij Nederlandstalige handelaars. Daarbij bouw ik verder op de ervaringen en noden van die lokale besturen en op de expertise die de provincie Vlaams-Brabant al rond dit thema verworven heeft.

Zodra deze drie projecten verder geconcretiseerd zijn en volledig op punt staan, kan in 2027 de uitvoering van start gaan.

OD 3.2: In nauwe samenwerking met het beleidsdomein Omgeving vrijwaren we het groene en open karakter van de brede Vlaamse Rand

Onder OD 1.2 haalde ik al aan dat ik met het Randfonds verder wil inzetten op het vergroenen van deze regio. Ook in 2027 zet ik deze krachtlijn verder.

Om dit te waar te maken, is er in 2026 een samenwerking opgemaakt tussen het Agentschap Binnenlands bestuur, het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vlaamse Landmaatschappij voor de realisatie van het programma 'Meer Bos'. Tot het einde van de legislatuur zet ik het Vlaamse Randfonds mee in voor de verwerving van gronden die bebost kunnen worden. Door onze krachten te bundelen, kan de uitrol hiervan in een versneld tempo gebeuren.

Daarnaast bekijk ik samen met de Vlaamse Landmaatschappij welke landinrichtingsprojecten in de Vlaamse Rand extra financiering uit het Randfonds kunnen gebruiken. Verschillende voorstellen liggen op tafel, waarbij het Randfonds als extra duw kan dienen om projecten in gang te zetten.

Ook op andere vlakken werk ik samen met de minister van Omgeving en de betrokken administraties. In de Vlaamse Rand zijn er verschillende Strategische Projecten lopende die hun einddatum naderen. Samen met mijn collega-minister onderzoek ik hoe die Strategische Projecten verder geïmplementeerd en verankerd kunnen worden.

OD 3.3: Met het coördinatieplatform Vlaamse Rand moedigen we transversale samenwerking rond prioritaire thema's binnen het Vlaamse Randbeleid aan

Het coördinatieplatform Vlaamse Rand blijft een belangrijk instrument om de verschillende beleidsinitiatieven in de Vlaamse Rand op te volgen en de samenwerking tussen beleidsdomeinen te versterken.

Zo is er enerzijds de jaarlijkse rapportering aan de Vlaamse Regering over de vooruitgang van lopende projecten binnen verschillende beleidsdomeinen. In 2026 werd dit rapporteringsoverleg van het coördinatieplatform uitgebreid en rapporteerde ook VLAIO binnen het platform. In 2027 wordt die samenwerking met VLAIO verder verfijnd, zodat economische ontwikkelingen en investeringen nog beter geïntegreerd worden in de transversale beleidsopvolging van de Vlaamse Rand.

Daarnaast organiseer ik ook in 2027 een themagericht overleg. Tijdens zo'n overleg wordt telkens een concreet beleidsinitiatief in de kijker geplaatst, waarbij het Vlaamse Randfonds als hefboom kan dienen om de realisatie te versnellen. Op die manier creëren we bijkomend draagvlak, stimuleren we samenwerking tussen betrokken partners en versterken we de uitvoering van projecten in de Vlaamse Rand.

Voor een overzicht van de concrete beleidsinitiatieven die in 2027 gepland zijn binnen de verschillende thema's van het coördinatieplatform, verwijs ik naar de beleids- en begrotingsdocumenten van de functioneel bevoegde ministers.

Een thema waarop ik in deze context expliciet de aandacht wil vestigen, is Binnenlands Bestuur. Omdat de Vlaamse Rand ook zes faciliteitengemeenten telt, benadruk ik dat de interpretatie van de omzendbrieven-Peeters en -Martens behouden blijft. Mijn collega-minister van Binnenlands Bestuur en ikzelf ondernemen onmiddellijk de gepaste acties bij schendingen van de taalwetgeving en verzetten ons tegen pogingen om de Vlaamse interpretatie uit te hollen. Ik blijf van mening dat de huidige taalfaciliteiten een rem zetten op een integratie in Vlaanderen en de bestuurskracht van de respectievelijke gemeenten ondergraaft: een afschaffing ervan is en blijft de enige structurele oplossing op lange termijn.

Mijn collega-minister van Binnenlands Bestuur bewaakt de correcte toepassing van de taalwetgeving in de bestuurshandelingen van de Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel en het taalgebruik in de zittingen van de gemeenteraden. Dat gebeurt door verschillende initiatieven zoals het volgen van de livestreams, het nakijken van de audiovisuele opnamen en zittingsverslagen of het fysiek volgen van de vergaderingen van de gemeenteraad.

Overkoepelende doelstellingen

Prestatie indicatoren

SHF - VLAAMSE RAND

Benaming	Het aantal aanvragen dat jaarlijks steun krijgt toegekend vanuit het beleidsveld Vlaamse Rand voor een initiatief dat tegemoetkomt aan de specifieke uitdagingen die de regio kenmerken
Definitie	Het aanbod van het Vlaamse Randbeleid reikt investerings-, project- en werkingsmiddelen aan voor lokale besturen, verenigingen en andere organisaties die actief zijn in de Vlaamse Rand. Met die steun willen we zoveel mogelijk belanghebbenden stimuleren om initiatieven te nemen die tegemoetkomen aan de specifieke uitdagingen in de regio. Het aantal aanvragen dat vanuit het Vlaamse Randbeleid wordt goedgekeurd, geeft een indicatie van wat er op het terrein gebeurt om de doelstellingen van het Vlaamse Randbeleid te realiseren. De initiatieven die zo kunnen opstarten, zorgen voor een concrete vertaling van het Vlaamse Randbeleid naar de praktijk.
Type indicator	Kwantitatieve
Laatst gekende waarde	Vanaf het begin van de legislatuur tot eind 2025 werden 24 dossiers toegekend vanuit het beleidsveld Vlaamse Rand voor een initiatief dat tegemoetkomt aan de specifieke uitdagingen die de regio kenmerken.
Meeteenheid van de laatst gekende waarde	Aantal gehonoreerde steundossiers
Tijdstip van laatst gekende waarde	Eind 2025
Streefwaarde/ -norm/ -richting	We streven jaarlijks naar minstens 15 aanvragen die vanuit het Vlaamse Randbeleid steun krijgen toegekend voor een initiatief dat tegemoetkomt aan de specifieke uitdagingen in de regio. We streven ook naar thematische variatie en naar regionale spreiding binnen de goedgekeurde initiatieven. Daarom volgen we op binnen welke beleidsthema's ze zich situeren en in welke gemeenten ze plaatsvinden.

Beleidsmatige relevantie	Deze indicator is gekoppeld aan: SD 1: met een brede waaier aan rechtstreekse initiatieven versterken we de Vlaamse Rand OD 1.1: we gebruiken gerichte steun als hefboom om gemeenschapsvorming te bevorderen, voorzieningen uit te bouwen en interbestuurlijke samenwerking te stimuleren OD 1.2: met het Vlaamse Randfonds als hefboom pakken we de specifieke uitdagingen van de Vlaamse Rand aan De indicator geeft aan in hoeverre ons ondersteuningsaanbod leidt tot concrete acties op het terrein. De focus ligt zo op de hoeveelheid goedgekeurde initiatieven, terwijl uiteraard ook de kwaliteit en de omvang van die initiatieven bepalend is voor de impact van het beleid. Daarom hanteren we de indicator met de nodige omzichtigheid en nemen we ook de thematische variatie en regionale spreiding van de goedgekeurde aanvragen mee in beschouwing. De indicator mag er niet toe leiden dat de kwantiteit van de goedgekeurde initiatieven boven de kwaliteit wordt gesteld. Het Vlaamse Randbeleid kan zelf invloed uitoefenen op deze indicator door het aanbod zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de noden op het terrein en het voldoende bekend te maken.
Budgettaire relevantie	De toegekende steun vormt het budgettaire zwaartepunt van het Vlaamse Randbeleid. Dat kunnen we illustreren aan de hand van de begroting voor 2027. Het totale budget dat in 2027 begroot is voor het beleidsveld Vlaamse Rand bedraagt 8.648 keuro. Daarvan is er 7.426 keuro begroot als toelage aan vzw 'de Rand'. Er is 166 keuro begroot voor het Vlaamse Randfonds, 623 keuro voor werkingssteun en 250 keuro voor impulssteun en in faciliteitengemeenten. Voor de algemene werkingskosten is 183 keuro begroot.
Gaat het om een Vlaamse Openbare Statistiek (VOS)?	Nee
Soort indicator	Output
Berekening	We tellen het aantal aanvragen dat jaarlijks steun krijgt toegekend vanuit het beleidsveld Vlaamse Rand op. Het gaat daarbij zowel om project-, werkings- als investeringsmiddelen, die al dan niet in cofinanciering met andere Vlaamse beleidsdomeinen worden toegekend.
Bron	Het team Vlaamse Rand van het Agentschap Binnenlands Bestuur houdt de gegevens bij in een Exceltabel.
Meetfrequentie	Jaarlijks
Kwaliteitsbeoordeling	De indicator is niet gecertificeerd en kan niet (inter)nationaal worden vergeleken.
Reeds gebruikt in andere documenten	Nee
Link naar website Statistiek Vlaanderen	
Koppeling SDG/LSA	SDG 10 Dring ongelijkheid in en tussen landen terug

Koppeling SDG/LSA Andere	

Benaming	Het aantal unieke aanvragers dat jaarlijks een beroep doet op ondersteuning van het Vlaamse Randbeleid om een initiatief te nemen dat tegemoetkomt aan de specifieke uitdagingen die de regio kenmerken
Definitie	Het aanbod van het Vlaamse Randbeleid reikt investerings-, project- en werkingsmiddelen aan voor lokale besturen, verenigingen en andere organisaties die actief zijn in de Vlaamse Rand. Met die ondersteuningen willen we zoveel mogelijk belanghebbenden stimuleren om initiatieven te nemen die tegemoetkomen aan de specifieke uitdagingen in de regio. Het aantal belanghebbenden dat op dat ons aanbod ingaat, is een goede indicator van het draagvlak dat er is voor de doelstellingen van het Randbeleid. Meer draagvlak vergroot ook de slaagkans en dus de impact van het Vlaamse Randbeleid op het terrein.
Type indicator	Kwantitatieve
Laatst gekende waarde	Vanaf het begin van de legislatuur tot eind 2025 dienden 27 unieke aanvragers een aanvraag in op het aanbod van het Vlaamse Randbeleid.
Meeteenheid van de laatst gekende waarde	Aantal unieke aanvragers
Tijdstip van laatst gekende waarde	Eind 2025
Streefwaarde/ -norm/ -richting	We streven jaarlijks naar minstens 20 unieke aanvragers die gebruikmaken van een project-, werkings- of investeringssteun van het Vlaamse Randbeleid. We streven ook naar variatie in het soort aanvragers dat met ons aanbod aan de slag gaat en maken daarvan telkens de balans op: hoeveel lokale besturen, hoeveel verenigingen, hoeveel andere Vlaamse beleidsinstanties, …? Die variatie geeft aan in hoeverre de verschillende maatschappelijke actoren het Vlaamse Randbeleid mee uitdragen.

Beleidsmatige relevantie	Deze indicator is gekoppeld aan: SD 1: met een brede waaier aan rechtstreekse initiatieven versterken we de Vlaamse Rand OD 1.1: we gebruiken gerichte steun als hefboom om gemeenschapsvorming te bevorderen, voorzieningen uit te bouwen en interbestuurlijke samenwerking te stimuleren OD 1.2: met het Vlaamse Randfonds als hefboom pakken we de specifieke uitdagingen van de Vlaamse Rand aan De indicator geeft aan in hoeverre ons aanbod onze belanghebbenden aanzet tot actie en dus ook werkelijk als hefboom fungeert. De focus ligt zo op de hoeveelheid betrokken aanvragers, terwijl uiteraard ook de kwaliteit en de omvang van de genomen initiatieven bepalend is voor de impact van het beleid. Toch geeft het bereik van ons aanbod een goede indicatie van de relevantie van het Vlaamse Randbeleid. Het Vlaamse Randbeleid kan ook zelf invloed uitoefenen op deze indicator door het aanbod zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de noden op het terrein en het voldoende bekend te maken.
Budgettaire relevantie	De toegekende steun vormt het budgettaire zwaartepunt van het Vlaamse Randbeleid. Dat kunnen we illustreren aan de hand van de begroting voor 2027. Het totale budget dat in 2027 begroot is voor het beleidsveld Vlaamse Rand bedraagt 8.648 keuro. Daarvan is er 7.426 keuro begroot als toelage aan vzw 'de Rand'. Er is 166 keuro begroot voor het Vlaamse Randfonds, 623 keuro voor werkingssteun en 250 keuro voor impulssteun en in faciliteitengemeenten. Voor de algemene werkingskosten is 183 keuro begroot.
Gaat het om een Vlaamse Openbare Statistiek (VOS)?	Nee
Soort indicator	Output
Berekening	We tellen het aantal unieke aanvragers dat jaarlijks een beroep doet op ons aanbod op. Het gaat daarbij zowel om project-, werkings- als investeringsmiddelen, die al dan niet in cofinanciering met andere Vlaamse beleidsdomeinen worden toegekend.
Bron	Het team Vlaamse Rand van het Agentschap Binnenlands Bestuur houdt de gegevens bij in een Exceltabel.
Meetfrequentie	Jaarlijks
Kwaliteitsbeoordeling	De indicator is niet gecertificeerd en kan niet (inter)nationaal worden vergeleken.
Reeds gebruikt in andere documenten	Nee
Link naar website Statistiek Vlaanderen	
Koppeling SDG/LSA	SDG 10 Dring ongelijkheid in en tussen landen terug
Koppeling SDG/LSA Andere	

Benaming	Het aantal bezoekers dat vzw 'de Rand' jaarlijks bereikt met de geprogrammeerde activiteiten in haar gemeenschapscentra
Definitie	Als EVA van de Vlaamse overheid heeft vzw 'de Rand' de decretale opdracht om het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand te ondersteunen. Dat doet ze onder meer via de 7 gemeenschapscentra die ze beheert in de 6 faciliteitengemeenten en in Jezus- Eik. In die gemeenten – die kwetsbaar zijn op het vlak van Nederlandstalig karakter – biedt vzw 'de Rand' een breed programma aan met muziek, theater, film en vorming. Door met dat aanbod zo veel mogelijk Nederlandstalige maar ook anderstalige omwonenden te bereiken, bevordert vzw 'de Rand' niet alleen het Nederlandstalige karakter maar ook de gemeenschapsvorming in de ruime omgeving.
Type indicator	Kwantitatieve
Laatst gekende waarde	In 2025 werden in de centra van vzw 'de Rand' in totaal 972 activiteiten georganiseerd (excl. scholenaanbod), waarvan 657 activiteiten in eigen beheer en 315 activiteiten in samenwerking met minstens één externe partner (bv. lokale vereniging). De activiteiten bereikten een totaal van 44.459 bezoekers.
Meeteenheid van de laatst gekende waarde	Aantal georganiseerde activiteiten (in eigen beheer en in samenwerking met partner(s))
Tijdstip van laatst gekende waarde	Eind 2025
Streefwaarde/ -norm/ -richting	De centra bieden samen gemiddeld 500 activiteiten per jaar in eigen beheer of in samenwerking aan (excl. scholenaanbod). Met hun eigen activiteiten en activiteiten in samenwerking streven ze ernaar jaarlijks minimaal 34.000 mensen te bereiken.
Beleidsmatige relevantie	Deze indicator is gekoppeld aan: SD 2: we ondersteunen het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand met vzw 'de Rand' als eerste partner OD 2.1: met haar eerstelijnswerking in de zes faciliteitengemeenten bevordert vzw 'de Rand' de gemeenschapsvorming in de Vlaamse Rand Deze kwantitatieve outputindicator geeft een goed beeld van de relevantie en aantrekkelijkheid van de programmatie van vzw 'de Rand'. Vzw 'de Rand' kan zelf invloed uitoefenen op deze indicator door de programmatie indien nodig bij te sturen.
Budgettaire relevantie	De budgettaire relevantie kunnen we illustreren aan de hand van de begroting voor 2027. Het totale budget dat in 2027 begroot is voor het beleidsveld Vlaamse Rand bedraagt 8.648 keuro. Daarvan is er 7.426 keuro begroot als toelage aan vzw 'de Rand'. Dat komt neer op 86% van het totale Randbudget.
Gaat het om een Vlaamse Openbare Statistiek (VOS)?	Nee

Soort indicator	Effect
Berekening	Vzw 'de Rand' registreert het aantal bezoekers dat jaarlijks deelneemt aan een van de geprogrammeerde activiteiten in haar gemeenschapscentra.
Bron	Vzw 'de Rand' registreert het aantal deelnemers via haar ticketing- en zaalplanningssysteem en brengt de cijfers samen in een cijferdashboard (Excel).
Meetfrequentie	Jaarlijks
Kwaliteitsbeoordeling	De indicator is niet gecertificeerd en kan niet (inter)nationaal worden vergeleken.
Reeds gebruikt in andere documenten	Nee
Link naar website Statistiek Vlaanderen	
Koppeling SDG/LSA	
Koppeling SDG/LSA Andere	

Budgettair kader Vlaamse Gemeenschap
SJ0-1SHD2FA-WT - RECHTSTREEKSE INITIATIEVEN VOOR EEN GECOÖRDINEERD RANDBELEID

Korte inhoud

Met dit begrotingsartikel kan ik tal van activiteiten financieren die het Vlaamse en groene karakter van de Vlaamse Rand verstevigen en/of de integratie van anderstaligen bevorderen.
Op dit begrotingsartikel worden de impuls en de steun voor de faciliteitengemeenten aangerekend. Verder zijn er ook nog de werkingsmiddelen, zoals aan de vzw RTVB (Ring), BRIO en Museum Felix De Boeck. Ook de werkingsuitgaven worden hierop aangerekend.

Kredietevolutie

	VAK	**VEK**
Basis BA 2026	**1.055**	**1.185**
Index	1	1
Compensaties	0	0
Andere bijstellingen	0	0
Nieuw beleid	0	0
Totaal BO 2027	**1.056**	**1.186**
Aanwending VAK-Ruiter		

Compensaties

Compensaties van (+) of naar (-)	VAK	VEK	Toelichting

Andere bijstellingen

VAK	VEK	Toelichting

Inhoudelijke toelichting

Dit begrotingsartikel past in OD 1.1, OD 1.3, OD 3.1, 3.3 en 3.4 (algemene werkingskosten).

Geplande bestedingen 2027:

Impuls en steun faciliteitengemeenten: 250 keuro
Het gaat om een brede waaier aan projecten en initiatieven gericht op onder meer gemeenschapsvorming, bevordering van het Nederlands als verbindende voertaal of versterking van het Nederlandstalige verenigingsleven. De aanvragen worden getoetst aan de criteria die worden omschreven in het richtlijnenkader.

- faciliteitengemeenten:

Ondersteuning van specifieke Nederlandstalige evenementen en initiatieven van het Vlaamse verenigingsleven in de faciliteitengemeenten, met aandacht voor laagdrempelige initiatieven die de betrokkenheid van anderstaligen verhogen.

- Impuls:

Met de impulssteun moedig ik de lokale besturen, organisaties en verenigingen uit de Rand aan om mee te werken aan sociale cohesie in de regio en om het Nederlands te promoten als verbindingstaal. Expertisedeling en het tot stand brengen van een hefboomeffect zijn daarbij belangrijke aandachtspunten. Ook kleinere initiatieven met een duidelijke impact komen in aanmerking.
De decretale basis voor de toekenning is het uitgavendecreet 2027.

Nominatieve organisaties: 623 keuro
Aan de volgende 3 organisaties wordt op dit begrotingsartikel werkingsmiddelen voor 2027 toegekend:

- RTVB: 313 keuro

De regionale zender Ring blijft samen met RandKrant de centrale partner in het communicatiebeleid voor de Vlaamse Rand. Ring gebruikt deze werkingsmiddelen voor de aanmaak en uitzending van het magazine 'Over de Rand', net als voor de aanmaak van het wekelijks nieuwsoverzicht. Ring brengt het Vlaamse Randbeleid in al zijn aspecten (beleid, cultuur, sport, taalpromotie, …) in beeld en is een belangrijke gemeenschapsvormende partner om het Vlaamse karakter van de 19 gemeenten in de Rand te versterken.

- BRIO: 71 keuro (incl. 1 keuro index)

Het Brussels Informatie- en Onderzoekscentrum (BRIO) is partner van het Documentatiecentrum Vlaamse Rand. BRIO levert daarnaast ook bijdragen aan de uitvoering van de onderzoeksagenda met betrekking tot de Vlaamse Rand.

- Museum Felix De Boeck: 239 keuro

Het FeliX Art & Eco Museum heroriënteerde zich van een monothematisch museum tot een dynamische museumsite voor moderne kunst. Daarnaast ontwikkelde het museum ook een laagdrempelige werking rond ecologie in de hoeve en boomgaard van Felix De Boeck. Zo bestendigt en verdiept het zijn werking als erfgoedensemble. Artistiek zet het FeliX Art & Eco Museum zich in voor de strategische streekontwikkeling van de Zenneregio. Het museum draagt zowel organisatorisch als projectgericht bij aan verschillende initiatieven zoals die van de IGS 'Zennevallei Hergist'. Het legt ook linken met de culturele en gemeenschapscentra in de regio en andere belangrijke culturele spelers zoals het Herman Teirlinckhuis.

De decretale basis voor de toekenning van de werkingsmiddelen is het uitgavendecreet 2027.
RTVB vzw, BRIO en Museum Felix De Boeck vzw staan met naam en max. bedrag

opgenomen in het uitgavendecreet 2027.

Werkingsuitgaven: 183 keuro
Uitgaven voor events en communicatie, voor de werking van het Documentatiecentrum Vlaamse Rand en algemene werkingskosten.

SJ0-1SHD2FB-WT - VLAAMSE RANDFONDS

Korte inhoud

De Vlaamse Regering heeft in 2020 het Vlaamse Randfonds opgezet om specifiek tegemoet te komen aan de uitdagingen waarmee de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand te maken krijgen. Deze uitdagingen situeren zich over een breed spectrum van beleidsdomeinen zoals vergroening, onderwijs, welzijn, mobiliteit en economische ontwikkeling.

Kredietevolutie

	VAK	**VEK**
Basis BA 2026	**5.355**	**9.355**
Index	0	0
Compensaties	-5.189	-5.189
Andere bijstellingen	0	0
Nieuw beleid	0	0
Totaal BO 2027	**166**	**4.166**
Aanwending VAK-Ruiter	6.000	De geraamde VAK-overdracht bedraagt 6.000 keuro waardoor er in totaal 6.166 keuro VAK beschikbaar kan zijn. In de uitgavenbegroting 2027 blijft de mogelijkheid om VAK over te dragen naar het volgende begrotingsjaar voorzien. De geraamde VAK-overdracht zal in eerste instantie worden gebruikt voor de aanrekening van de dossiers op het Vlaamse Randfonds, met name de landinrichtingsprojecten, 'Meer Bos', de Gordel-boomplantactie en RING & RAND-app.

Compensaties

Compensaties van (+) of naar (-)	VAK	VEK	Toelichting
SJ0-1SHD2FY-IS	1.283	1.283	Eenmalig BO 2026: Compensatie naar het toelageartikel van vzw 'de Rand' voor de onderwijsopdracht
FB0-1FBE2AB-PR	-6.000	-6.000	Punctuele eenmalige besparing uitbreidingsbeleid
SJ0-1SHD2FY-IS	-472	-472	Compensatie naar het toelageartikel van vzw 'de Rand' voor de bijkomende onderwijsopdracht

Andere bijstellingen

VAK	VEK	Toelichting

Inhoudelijke toelichting

Dit begrotingsartikel past in OD 1.2 (met het Vlaamse Randfonds als hefboom pakken we de specifieke uitdagingen van de Vlaamse Rand aan) en OD 3.2 (in nauwe samenwerking met het beleidsdomein Omgeving vrijwaren we het groene en open karakter van de brede Vlaamse Rand).

Met het Vlaamse Randfonds wil ik flexibel inspelen op bestaande en nieuwe projecten als die een directe impact op de Vlaamse Rand hebben of een hefboom kunnen vormen. Voor de periode van 2024 tot 2029 ligt de focus op de thema’s wonen, welzijn, omgeving, industrie en streekontwikkeling.

De Vlaamse Regering heeft voor deze legislatuur jaarlijks 6.000 keuro voorzien voor nieuw beleid voor het Vlaamse Randfonds.
Omwille van het beoogde begrotingsevenwicht in 2027 wordt de jaarlijkse 6.000 keuro voor het uitbreidingsbeleid in 2027 niet voorzien, Deze middelen zullen pas later in de legislatuur beschikbaar zijn. Gelet de opgebouwde buffer (geraamde 6.000 keuro VAK-overdracht) binnen het Randfonds betekent dit echter geenszins een vertraging in het uitvoeringsbeleid.
In 2027 is het recurrent beschikbaar bedrag (inclusief compensatie van 1.283 keuro van vzw 'de Rand') 638 keuro.
Het bedrag van 638 keuro wordt verminderd met een compensatie van 472 keuro naar vzw 'de Rand' voor de bijkomende onderwijsopdracht.
Het beschikbaar VAK in 2027 bedraagt 166 keuro.

In 2027 is het recurrent beschikbaar bedrag (inclusief compensatie van 1.283 keuro van vzw 'de Rand') 638 keuro.
Het bedrag van 638 keuro wordt verminderd met een compensatie van 472 keuro naar vzw 'de Rand' voor de bijkomende onderwijsopdracht.
Het beschikbaar VAK in 2027 bedraagt 166 keuro.

Geplande bestedingen 2027:

Steun:
Binnen het Vlaamse Randfonds zullen in 2027 steun worden toegekend, waaronder eventueel ook steun in het kader van de uitvoering van het Totaalplan Nederlands.

De aanvragen worden getoetst aan de criteria die worden omschreven in het richtlijnenkader.
De decretale basis voor de toekenning ervan is het uitgavendecreet 2027.

Herverdelingen:

De bevoegdheid Vlaamse Rand heeft een horizontale en coördinerende werking inzake 'andere beleidsdomeinen'. Dit impliceert dat, vanuit het Vlaams Randbeleid, andere beleidsdomeinen gestimuleerd worden om extra aandacht te besteden aan de specificiteiten van de regio.
De herverdelingen worden bekeken samen de vak-administratie. Voorlopig staat een herverdeling naar het Agentschap Natuur en Bos op de planning in het kader van "Meer Bos". Mogelijk ook herverdelingen in het kader van de uitvoering van het Totaalplan Nederlands.
De mogelijkheid om middelen binnen het Vlaamse Randfonds te herverdelen is voorzien in het uitgavendecreet 2027.

Overheidsopdrachten:

Voor het bouwproject nieuw GC De Muse in Drogenbos wordt in 2027 244 keuro voorzien.
De definitieve oplevering van het bouwproject is voorzien voor eind 2031.
Mogelijk ook overheidsopdrachten in het kader van de uitvoering van het Totaalplan Nederlands.

SJ0-1SHD2FY-IS - VZW DE RAND

Korte inhoud

Dit begrotingsartikel omvat de algemene toelage aan vzw 'de Rand'. Om vzw 'de Rand' toe te laten haar decretale opdrachten ter versterking van het Vlaamse karakter verder te zetten, ontvangt zij een algemene toelage voor haar algemene werking.

Kredietevolutie

	VAK	**VEK**
Basis BA 2026	**8.136**	**8.136**
Index	106	106
Compensaties	-816	-816
Andere bijstellingen	0	0
Nieuw beleid	0	0
Totaal BO 2027	**7.426**	**7.426**
Aanwending VAK-Ruiter		

Compensaties

Compensaties van (+) of naar (-)	VAK	VEK	Toelichting
SJ0-1SHD2FB-WT	472	472	Compensatie van 472 keuro van het Vlaamse Randfonds voor de verlening van de onderwijsopdracht
CB0-1CBX2AC-PR	-5	-5	Compensatie ikv afroming actieplan EE
SJ0-1SHD2FB-WT	-1.283	-1.283	Eenmalig BO 2026: Compensatie van het Vlaamse

Compensaties van (+) of naar (-)	VAK	VEK	Toelichting
			Randfonds voor de onderwijsopdracht

Andere bijstellingen

VAK	VEK	Toelichting

Inhoudelijke toelichting

Dit begrotingsartikel past in SD 2 (we ondersteunen het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand met vzw ‘de Rand’ als eerste partner).

Het extern verzelfstandigd agentschap vzw 'de Rand' ontvangt voor 2027 een toelage van **7.426 keuro (incl. 106 keuro index)**.

Vzw 'de Rand' ontvangt, op basis van de samenwerkingsovereenkomst van 18 november 2025 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Vlaams-Brabant en vzw ‘de Rand’ voor de periode 2026-2030, jaarlijks een toelage voor de realisatie van haar doelstellingen.

Vzw 'de Rand' werkt voor de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand, met een bijzondere klemtoon op de 6 faciliteitengemeenten.
De opdracht van vzw ‘de Rand’ is om in deze context in te zetten op taalpromotie Nederlands in de vrije tijd en op gemeenschapsvorming.

De decretale basis voor de toekenning van de toelage is het decreet van 7 mei 2004 houdende omvorming van de vzw ‘de Rand’ tot een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap.

De toelage daalt in totaal met **710 keuro** (+106 keuro index en -816 keuro compensaties)
Compensaties: -816 keuro
De toelage aan vzw 'de Rand' wordt verhoogd met 472 keuro voor de verlenging van de bijkomende onderwijsopdracht "Boest je School" tot 30 juni 2027.
Met deze opdracht worden secundaire scholen in de Vlaamse Rand en Halle ondersteund in het omgaan met de stijgende talendiversiteit.
De toelage werd in 2026 voor deze onderwijsopdracht verhoogd met 1.283 keuro van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) .
Dit bedrag wordt terug gecompenseerd naar het Vlaamse Randfonds waardoor in totaal de toelage aan vzw 'de Rand' voor de onderwijsopdracht daalt met 811 keuro.
De toelage wordt ook verminderd met 5 keuro voor de bijdrage voor het actieplan Energie-Efficiëntie.

Zie ook toelichting bij de rechtspersoon vzw 'de Rand'.

SJ0-9SHDAFA-OW - RECHTSTREEKSE INITIATIEVEN VOOR EEN GECOÖRDINEERD RANDBELEID

Korte inhoud

Ontvangstenartikel voor eventuele terugvorderingen van subsidies.

Kredietevolutie

	Ontvangst
Basis BA 2026	**0**
Andere bijstellingen	0
Nieuw beleid	0
Totaal BO 2027	**0**

Inhoudelijke toelichting

In 2027 worden geen terugvorderingen van subsidies verwacht.

Budgettair kader DAB's en rechtspersonen
VZW DE RAND

Toelichting

Vzw 'de Rand' werkt voor de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand, met bijzondere aandacht voor de 6 faciliteitengemeenten rond Brussel. Door in die context het Nederlands te promoten en de gemeenschapsvorming te bevorderen, draagt de vzw bij tot een sterke en samenhangende leefgemeenschap, die het Vlaamse karakter van de Rand respecteert, uitstraalt en dus versterkt.

- SD1. Gemeenschapscentra

Met haar eerstelijnswerking in de zes faciliteitengemeenten en Jezus-Eik levert vzw 'de Rand' een actieve bijdrage aan het versterken van gemeenschapsvorming in de Vlaamse Rand en aan het leren, oefenen en gebruiken van het Nederlands, met aandacht voor de eigenheid van elk gemeenschapscentrum en het plaatselijke Nederlandstalige sociaal-cultureel weefsel.

- SD2. Taalpromotie

Vzw 'de Rand' versterkt het sociaal weefsel in de Vlaamse Rand door samen te werken met lokale besturen, scholen, verenigingen, organisaties en andere relevante actoren, en hen maximaal te ondersteunen bij de beleidsacties en projecten die ze willen realiseren in functie van het leren, oefenen en gebruiken van het Nederlands in de Vlaamse Rand.

- SD3. Randidentiteit

Vzw 'de Rand' versterkt de Nederlandstalige identiteit, het Vlaamse karakter en het regiogevoel in de Vlaamse Rand via het opzetten van publieksgerichte acties, het verspreiden van regiospecifieke informatie en de deelname aan en ondersteuning van regionaal overleg.

- SD4. Organisatiebeheersing

Vzw 'de Rand' versterkt de eigen organisatiebeheersing door de meest effectieve en efficiënte randvoorwaarden te creëren voor alle aspecten van haar interne werking.

SHF - VLAAMSE RAND
Ontvangsten

Code	Toelichting
4780 OVERIGE INKOMENSOVERDRACHTEN VAN DE SOCIALEZEKERHEIDSINSTELLINGEN	**230 keuro** **Delta tov BA2026: -6 keuro** Geraamde Maribel inkomsten en VIA-middelen (Vlaams Interesectoraal akkoord) gebaseerd op het resultaat van 2025.
1612 VERKOOP VAN NIET-DUURZAME GOEDEREN EN DIENSTEN - AAN ANDERE SECTOREN DAN DE OVERHEID	**694 keuro** **Delta tov BA2026: -136 keuro** Dit betreft: • de zaalhuur en ticketverkoop van voorstellingen in de diverse gemeenschapscentra; • verkoop van diverse materialen in het kader van taalpromotie; • concessievergoedingen afkomstig uit de verhuur van cafetaria van de diverse gemeenschapscentra.
2620 RENTE-ONTVANGSTEN BINNEN DE OVERHEIDSSECTOR	**120 keuro** **Delta tov BA2026: +20 keuro** Geraamde interesten van belegingen bij het departement Financiën & Begroting.
4811 ALGMENE BIJDRAGEN	**675 keuro** Jaarlijkse subsidie van de Province Vlaams Brabant volgens de samenwerkingsovereenkomst.
4640 TOELAGE VLAAMSE RAND LOKAAL SPORTBELEID (SPORT VLAANDEREN)	**81 keuro** Op deze ESR-code staat de toelage Lokaal Sportbeleid van Sport Vlaanderen (HG0-1HFD2NV-IS) ingeschreven.
1620 VERKOOP VAN NIET-DUURZAME GOEDEREN EN DIENSTEN BINNEN DE OVERHEIDSSECTOR	**360 keuro** **Delta tov BA2026: +360 keuro** Geraamde inkomsten afkomstig uit dienstverlening aan de lokale besturen in het kader van projectoproepen oefenkansen Nederlands.

Uitgaven

Code	Toelichting
1211 ALGEMENE WERKINGSKOSTEN VERGOED AAN ANDERE SECTOREN DAN DE OVERHEIDSSECTOR	**3.416 keuro VAK** **Delta tov BA2026: +23 keuro** De uitgaven op deze ESR-code passen in de volgende SD's:

Code	Toelichting
	• SD1: met haar eerstelijnswerking in de zes faciliteitengemeenten levert vzw 'de Rand' een actieve bijdrage aan het versterken van gemeenschapsvorming in de Vlaamse Rand en aan het leren, oefenen en gebruiken van het Nederlands, met aandacht voor de eigenheid van elk gemeenschapscentrum en het plaatselijke Nederlandstalige sociaal-cultureel weefsel; • SD2: vzw 'de Rand' versterkt het sociaal weefsel in de Vlaamse Rand door samen te werken met lokale besturen, scholen, verenigingen, organisaties en andere relevante actoren, en hen maximaal te ondersteunen bij de beleidsacties en projecten die ze willen realiseren in functie van het leren, oefenen en gebruiken van het Nederlands in de Vlaamse Rand; • SD3: vzw 'de Rand' versterkt de Nederlandstalige identiteit, het Vlaams karakter en het regiogevoel in de Vlaamse Rand via het opzetten van publieksgerichte acties, het uitgeven van regio specifieke publicaties, het ontsluiten van regio specifieke informatie en de deelname aan en ondersteuning van regionaal overleg; • SD4: vzw 'de Rand' versterkt de eigen organisatiebeheersing door de meest effectieve en efficiënte randvoorwaarden te creëren voor alle aspecten van haar interne werking. De volgende uitgaven worden op deze ESR-code aangerekend en passen in de volgende SD's: • Werkingskosten Gemeenschapscentra: **908 keuro - SD1** • Werkingskosten digitale communicatie en informatieverstrekking: **133 keuro - SD3** • Werkingskosten Gemeenschapskranten: **249 keuro - SD1**

Code	Toelichting
	• Werkingskosten Taalpromotie: **177 keuro - SD2/3** • Productiekosten Gordelfestival: **516 keuro - SD3** • Ondersteuning Inter Gemeentelijke Samenwerking (IGS): **7 keuro - SD3** • Kosten eigenaarsonderhoud en infrastructuur: **162 keuro - SD4** • Algemene kosten: verzekeringen, telecommunicatie, elektriciteit, gas, water, huurdersonderhoud, HR, kantoorbenodigdheden, productiekosten projecten: **1.264 keuro - SD4**
1120 SOCIALE BIJDRAGEN TEN LASTE VAN DE WG, AFGEDRAGEN AAN INSTELLINGEN OF FONDSEN	**1.367 keuro VAK** **Delta tov BA2026: +247 keuro** Dit betreft de geraamde sociale bijdrage van de werkgever die deel uitmaken van de totale loonkost van alle medewerkers van de organisatie. Deze uitgave past in SD4: vzw 'de Rand' versterkt de eigen organisatiebeheersing door de meest effectieve en efficiënte randvoorwaarden te creëren voor alle aspecten van haar interne werking.
7422 VERWERVING VAN OVERIG MATERIEEL	**308 keuro VAK** **Delta tov BA2026: +53 keuro** De geraamde investeringen met eigen middelen zoals computers, meubilair, rollend materiaal en installaties. Deze uitgave past in SD4: vzw 'de Rand' versterkt de eigen organisatiebeheersing door de meest effectieve en efficiënte randvoorwaarden te creëren voor alle aspecten van haar interne werking.
1111 BEZOLDIGINGEN VOLGENS WEDDESCHALEN	**4.119 keuro VAK** **Delta tov BA2026: -868 keuro** De loonkost daalt omwille van het wegvallen van de onderwijsopdracht. De geraamde brutolonen (inclusief sociale bijdrage werknemer) die deel uitmaken van de totale loonkost van alle medewerkers van de organisatie. Deze uitgave past in SD4: vzw 'de Rand' versterkt de eigen organisatiebeheersing door de meest effectieve en efficiënte randvoorwaarden te creëren voor alle aspecten van haar interne werking.

Code	Toelichting
1140 LOON IN NATURA	**125 keuro VAK** **Delta tov BA2026: +35 keuro** Het geraamde bedrag van de groepsverzekering en hospitalisatieverzekering van het personeelsbestand van vzw de Rand. Deze uitgave past in SD4: vzw 'de Rand' versterkt de eigen organisatiebeheersing door de meest effectieve en efficiënte randvoorwaarden te creëren voor alle aspecten van haar interne werking.
1212 HUUR VAN GEBOUWEN	**15 keuro VAK** Dit is de huur van de kantoorruimte in de PIVO. Deze uitgave past in SD 2 en 3: • SD2: vzw 'de Rand' versterkt het sociaal weefsel in de Vlaamse Rand door samen te werken met lokale besturen, scholen, verenigingen, organisaties en andere relevante actoren, en hen maximaal te ondersteunen bij de beleidsacties en projecten die ze willen realiseren in functie van het leren, oefenen en gebruiken van het Nederlands in de Vlaamse Rand; • SD3: vzw 'de Rand' versterkt de Nederlandstalige identiteit, het Vlaams karakter en het regiogevoel in de Vlaamse Rand via het opzetten van publieksgerichte acties, het uitgeven van regio specifieke publicaties, het ontsluiten van regio specifieke informatie en de deelname aan en ondersteuning van regionaal overleg.
1112 OVERIGE BEZOLDIGINGSELEMENTEN	**65 keuro VAK** **Delta tov BA2026: +31 keuro** Het woon-werkverkeer (sociaal abonnement) van alle medewerkers van vzw de Rand. Deze uitgave past in SD4: vzw 'de Rand' versterkt de eigen organisatiebeheersing door de meest effectieve en efficiënte randvoorwaarden te creëren voor alle aspecten van haar interne werking.

Code	Toelichting
3300 INKOMENSOVERDRACHTEN AAN VZW'S TEN BEHOEVE VAN DE GEZINNEN	**368 keuro VAK** **Delta tov BA2026: +1 keuro** Conform de samenwerkingsvoereenkomst: • worden jeugd-en sportoverenigingen in de 6 faciliteitengemeenten ondersteund. • worden de cultuurraden van de 6 gemeenschapscentra ondersteund. • De bibliotheek in Kraainem en Drogenbos ontvangen jaarlijks een subsidie om de werking mogelijk te maken. • De ontvangen subsidie van 124 keuro voor de werking in het FelixArt Museum wordt volledig doorgestort. vzw'de Rand' fungeert als doorgeefluik. De uitgaven op deze ESR-code passen in de volgende SD's: • SD1: met haar eerstelijnswerking in de zes faciliteitengemeenten levert vzw 'de Rand' een actieve bijdrage aan het versterken van gemeenschapsvorming in de Vlaamse Rand en aan het leren, oefenen en gebruiken van het Nederlands, met aandacht voor de eigenheid van elk gemeenschapscentrum en het plaatselijke Nederlandstalige sociaal-cultureel weefsel; • SD3: vzw 'de Rand' versterkt de Nederlandstalige identiteit, het Vlaams karakter en het regiogevoel in de Vlaamse Rand via het opzetten van publieksgerichte acties, het uitgeven van regio specifieke publicaties, het ontsluiten van regio specifieke informatie en de deelname aan en ondersteuning van regionaal overleg. De volgende uitgaven worden op deze ESR-code aangerekend en passen in de volgende SD's: • Ondersteuning lokaal jeugdbeleid: **80 keuro - SD1** • Ondersteuning lokaal sportbeleid: **57 keuro - SD1** • Projecten en werking cultuurraden: **34 keuro - SD1/3**

Code	Toelichting
	• Ondersteuning bibliotheken Kraainem en Drogenbos: **73 keuro - SD1/3** • Ondersteuning Museum Felix De Boeck: **124 keuro - SD1/3**
7422 VERWERVING VAN OVERIG MATERIEEL	**765 keuro VEK** **Delta tov BA2026: +765 keuro** Het VEK op deze ESR-code is bestemd voor de uitvoering van de reeds toegekende klimaatinvesteringen. Het bedrag van 765 keuro maakt deel uit van het overgedragen saldo van 5.236 keuro. Na aftrek van dit bedrag bedraagt het over te dragen saldo 4.471 keuro.
9131 AFLOSSINGEN VAN DE SCHULD BINNEN DE OVERHEIDSSECTOR - DAB INVESTERINGSPROGRAMMA ENERGIEBEHEER OVERHEIDSGEBOUWEN	**7 keuro VAK** **Delta tov BA2026: +7 keuro** De aflossing van een lening aangegaan bij het Facilitair Bedrijf voor de aankoop van zonnepanelen. Deze uitgave past in SD4: vzw 'de Rand' versterkt de eigen organisatiebeheersing door de meest effectieve en efficiënte randvoorwaarden te creëren voor alle aspecten van haar interne werking.

SHZ - ZONDER ISE
Ontvangsten

Code	Toelichting
4610 TOELAGE VLAAMSE RAND LOKAAL JEUGDBELEID HB0-1HDB2UX-IS	**80 keuro** Deze toelage wordt toegekend om jeugdverenigingen te ondersteunen in de 6 faciliteitengemeenten.
4610 TOELAGE VOOR MUSEUM FELIX DE BOECK HB0-1HCF2TO-IS	**124 keuro** **Delta tov BA2026: +1 keuro (index)** De ontvangen toelage voor de werking van het FelixArtmuseum in Drogenbos wordt volledig doorgestort naar het Museum. Zie ook ESR-code 3300.
4610 TOELAGE VLAAMSE RAND SJ0-1SHD2FY-IS	**7.426 keuro** **Delta tov BA2026: -710 keuro** De toelage aan vzw 'de Rand' vanuit de bevoegdheid Vlaamse Rand bedraagt 7.426 keuro voor 2027.

Code	Toelichting
	+106 keuro index **Compensaties: -816 keuro** **-811 keuro** Compensatie voor de onderwijsopdracht Voor de verlenging van de bijkomende onderwijsopdracht "Boest je School" tot 30 juni 2027 wordt de toelage verhoogd met 472 keuro. Met deze opdracht worden secundaire scholen in de Vlaamse Rand en Halle ondersteund in het omgaan met de stijgende talendiversiteit. De toelage werd in 2026 voor deze onderwijsopdracht verhoogd met 1.283 keuro van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds). Dit bedrag wordt terug gecompenseerd naar het Vlaamse Randfonds waardoor in totaal de toelage aan vzw 'de Rand' voor de onderwijsopdracht daalt met 811 keuro. **-5 keuro** Compensatie i.k.v. afroming actieplan Energie-Efficiëntie
0821 OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN	**5.236 keuro** Het overgedragen saldo bedraagt 5.326 keuro en wijzigt niet. Het bedrag is samengesteld uit: 257 keuro eigen ontvangsten en 4.979 keuro toelagen (inclusief toelage voor klimaatinvesteringen).

Uitgaven

Code	Toelichting
0322 OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR	**4.471 keuro VEK** **Delta tov BA2026: -765 keuro** Het over te dragen saldo van 5.236 keuro wordt verminderd met 765 keuro voor de uitvoering van de klimaatinvesteringen. In het over te dragen saldo van 4.471 keuro zit een belast saldo van 1.900 keuro voor klimaatinvesteringen en een bedrag van 2.571 keuro onbelast saldo.